

Chương II

**TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH
VỀ VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ
CÁCH MẠNG GIẢI
PHÓNG DÂN TỘC**

I. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VẤN ĐỀ DÂN TỘC

1. Vấn đề dân tộc thuộc địa

- + Trình bày quan điểm của CNMLN về vấn đề dân tộc.
- + Quan điểm của HCM chủ yếu về dân tộc thuộc địa trong thời đại của CNĐQ

a) Thực chất của vấn đề dân tộc thuộc địa

- Đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân, giải phóng dân tộc
- Lựa chọn con đường phát triển của dân tộc: độc lập dân tộc gắn liền với CNXH

Tại phiên họp lần thứ 22, Đại hội V QTCS ngày 1/7/1924, Người đưa ra dẫn chứng lịch sử về tình hình các nước thuộc địa:

- Hầu hết các nước nằm ở châu Á, Phi, Mỹ Latinh đều trở thành thuộc địa của 9 nước ĐQTB: Anh, Pháp, Mỹ, TBNha, Ý, Nhật bản, Bỉ, BĐNha và Hà Lan với số dân khoảng 320tr (11trkm) đã thống trị hàng trăm dân tộc với số dân 560tr(55,6trkm)

Vd: Số dân thuộc địa của Anh đông gấp 8,5 lần số dân nước Anh và đất đai rộng gấp 252lần, nước Pháp là 19 lần dt với số dân đông hơn 16tr người

Điều đó tạo ra sự bất bình đẳng và sự áp bức bóc lột nặng nề đối với các dân tộc thuộc địa, làm cho nhiều dân tộc bị diệt vong

“ Lịch sử việc người Âu xâm chiếm châu Phi cũng như bất cứ lịch sử cuộc xâm chiếm thuộc địa nào – thì từ đầu đến cuối đều được viết bằng máu của những người bản xứ”

(Công cuộc khai hóa giết người - 1924)

“ Thế giới sẽ chỉ có nền hoà bình cuối cùng khi tất cả các dân tộc tự mình thoả thuận với nhau cùng tiêu diệt con quái vật ĐQCN ở khắp mọi nơi mà họ gặp. Trong khi chờ đợi ngày đó, hiện nay họ còn là nạn nhân của con quái vật ấy...” (Đông Dương và Triều Tiên - 9/1919)

Do đó các dân tộc thuộc địa phải đấu tranh chống CNĐQ, giành độc lập, tự do, dân chủ

b) Độc lập dân tộc - nội dung cốt lõi của vấn đề dân tộc thuộc địa

- Phương thức tiếp cận - từ quyền con người

+ “Tất cả mọi người đều sinh ra có quyền bình đẳng. Tạo hoá cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được, trong những quyền ấy có quyền được sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc” (Tuyên ngôn Độc lập Mỹ 1776)

+ “Người ta sinh ra tự do và bình đẳng về quyền lợi; và phải luôn luôn được tự do và bình đẳng về quyền lợi” (Tuyên ngôn nhân quyền và dân quyền Pháp 1791)

Yêu sách của nhân dân An nam được NAQ đưa ra tại hội nghị hoà bình ở Vecxây với 8 điểm

- Tổng ân xá cho tất cả những người bản xứ bị án tù chính trị.
- Cải cách nền pháp lý ở Đông dương bằng cách cho người bản xứ cũng được quyền hưởng những đảm bảo về mặt pháp lý như người Châu âu
- Tự do báo chí, tự do ngôn luận
- Tự do lập hội và tự do hội họp
- Tự do cư trú ở nước ngoài và tự do xuất dương
- Tự do học tập, thành lập các trường kt và chuyên nghiệp ở tất cả các tỉnh cho người bản xứ
- Thay chế độ ra sắc lệnh bằng chế độ ra các đạo luật

- *Nội dung của độc lập dân tộc:*

+ Độc lập dân tộc là quyền thiêng liêng bất khả xâm phạm của các dân tộc vì “Tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng, dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do” (TNĐL)

Do đó các dân tộc phải đứng lên để giải phóng chính mình: “ Toàn thể dt vn quyết...tự do độc lập ấy”

“ không chúng ta thà hy sinh....”

“ không có gì quý hơn độc lập tự do”

+ Độc lập dân tộc phải là độc lập thật sự, độc lập hoàn toàn: “ Chúng ta quyết kháng chiến đến cùng, tranh cho kỳ được thống nhất và độc lập, thống nhất độc lập thật sự, chứ không phải cái thứ thống nhất và độc lập bánh vẽ mà thực dân vừa thí cho bọn bù nhìn. Thống nhất mà bị chia sẻ thành “ nước Tây kỳ, nước Nam kỳ, liên bang Thái. Độc lập mà không có quân đội riêng, ngoại giao riêng, kinh tế riêng. Nhân dân Việt nam không thèm thứ độc lập thống nhất giả hiệu ấy”(Lời kêu gọi nhân ngày kỷ niệm độc lập 2/9/1948)

Nền độc lập thực sự, hoàn toàn được thể hiện qua các tiêu chí:

- Phải độc lập về tất cả các mặt: kinh tế, chính trị, an ninh, toàn vẹn lãnh thổ.
- Mọi vấn đề về chủ quyền quốc gia phải do nhân dân của dân tộc đó quyết định không có sự can thiệp của nước ngoài, độc lập gắn liền với thống nhất đất nước.
- Độc lập gắn với tự do hạnh phúc của nhân dân “ Nếu nước độc lập mà dân không được hưởng hạnh phúc tự do, thì độc lập chẳng có ý nghĩa gì ”

Ý nghĩa và giá trị của độc lập dân tộc được thể hiện bằng quyền tự do và hạnh phúc của nhân dân:

“ Tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc là làm sao cho nước nhà được độc lập, nhân dân được tự do, đồng bào ta ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành”

“Độc lập cho dân tộc tôi, hạnh phúc cho nhân dân tôi, đó là tất cả những gì tôi muốn, đó là tất cả những gì tôi hiểu”

Độc lập dân tộc trong hoà bình (Hiệp định sơ bộ 6/3/1946; Tạm ước 14/9 với Pháp)

Độc lập cho dân tộc mình và cho cả các dân tộc khác: Giải phóng cho các dân tộc khác cũng là giải phóng cho dân tộc mình

c, Chủ nghĩa dân tộc – một động lực lớn của đất nước (Chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc)

- Quan điểm của CNMLN khẳng định vai trò động lực của giai cấp công nhân vì đặc điểm cơ bản của xã hội phương Tây: “ ngày càng chia thành hai phe lớn thù địch nhau, hai giai cấp lớn đối lập nhau: gcvs và gcts” mặt khác thời kỳ của Mác- Ăngghen cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc chưa gây ảnh hưởng lớn cho CNTB. Do đó cuộc cách mạng ở Châu âu chủ yếu là đấu tranh giữa GCVS và Tư sản.

Còn ở các nước thuộc địa đấu tranh giai cấp được giảm thiểu, mà mâu thuẫn cơ bản nổi bật là dân tộc và đq, do đó có thể tập hợp tất cả lực lượng yêu nước vào cuộc đấu tranh giành độc lập:

“ Cuộc đấu tranh giai cấp ở phương Đông không giống phương Tây” nên “ CNDT là một động lực lớn của đất nước” vì

“ Nếu nông dân gần như chẳng có gì thì địa chủ cũng không có vốn liếng gì lớn..., nếu thợ thuyền không biết mình bị bóc lột bao nhiêu thì chủ lại không hề biết công cụ để bóc lột họ là nhà máy, người thì chẳng có công đoàn, kẻ thì chẳng có Tơơt.. Sự xung đột của họ được giảm thiểu”

Giữa họ có một tương đồng lớn đó là thân phận những người nô lệ mất nước

Do đó cần “ Phát động CNDT bản xứ nhân danh QTCS...Khi CNDT của họ thắng lợi nhất định CNDT ấy sẽ biến thành CNQT”

(Báo cáo về Bắc Kỳ, Trung kỳ và Nam Kỳ 1924.)

2. Mối quan hệ giữa vấn đề dân tộc và vấn đề giai cấp

a) Vấn đề dân tộc và vấn đề giai cấp có quan hệ chặt chẽ với nhau

Quan điểm của CNMLN:

“Giai cấp vô sản trước hết phải giành lấy chính quyền, phải tự vươn lên trở thành giai cấp dân tộc...”

“Chỉ khi nào nạn giai cấp này bóc lột giai cấp khác mất đi thì nạn dân tộc này bóc lột dân tộc khác sẽ mất theo” và sự nghiệp giải phóng này do giai cấp công nhân tiến hành.

Lênin bổ sung hơn trong điều kiện CNĐQ: Vô sản toàn thế giới và các dân tộc bị áp bức, đoàn kết lại. Song những quan điểm này phù hợp với điều kiện lịch sử Châu Âu hơn là với các nước Phương Đông

- HCM xuất phát từ điều kiện cụ thể của đất nước, Người khẳng định: “ Sự nghiệp của người bản xứ gắn mật thiết với sự nghiệp vô sản toàn thế giới; mỗi khi CNCS giành được chút ít thắng lợi trong một nước nào đó thì đó lại càng là thắng lợi cho cả người An nam ”

“ Chỉ có giải phóng giai cấp vô sản thì mới giải phóng được dân tộc; cả hai cuộc giải phóng đó chỉ có thể là sự nghiệp của CNCS và cách mạng thế giới ” (Đông dương cuộc kháng chiến 1923 - 1924)

- Đối với các nước phương Đông trước hết phải đấu tranh giành lại độc lập cho dân tộc để rồi tiến lên làm cách mạng XHCN và không ngồi chờ vào thắng lợi của cách mạng vô sản Châu Âu

b) Giải phóng dân tộc là vấn đề trên hết, trước hết; độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội

“Toàn thể dân tộc Việt nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ gìn quyền tự do độc lập ấy” (TNĐL 1945)

“Không! Chúng ta ... không chịu làm nô lệ” (Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến 1946)

“ Không có gì quý hơn độc lập, tự do” (Lời kêu gọi 1966)

“ Vì độc lập, vì tự do

Đánh cho Mỹ cút, đánh cho Ngụy nhào

Tiến lên chiến sĩ đồng bào

Bắc Nam sum họp xuân nào vui hơn

(Thư chúc tết 1969)

“ Yêu tổ quốc, yêu nhân dân phải gắn liền với CNXH, vì có tiến lên CNXH thì nhân dân mình mỗi ngày một no ấm thêm, Tổ quốc mỗi ngày một giàu mạnh thêm” (HCM toàn tập, t9, tr 173)

c) Giải phóng dân tộc tạo tiền đề để giải phóng giai cấp

“ Trong lúc này quyền lợi của bộ phận, giai cấp phải đặt dưới sự sinh tử tồn vong của quốc gia, của dân tộc. Trong lúc này nếu không giải quyết được vấn đề dân tộc giải phóng, không đòi được độc lập, tự do cho toàn thể dân tộc thì chẳng những toàn thể dân tộc còn chịu mãi kiếp ngựa trâu, mà quyền lợi của bộ phận, giai cấp đến vạn năm cũng không đòi lại được ”

d) Giữ vững độc lập của dân tộc mình đồng thời tôn trọng độc lập của các dân tộc khác

- Từ khẳng định độc lập tự do là quyền bất khả xâm phạm của các dân tộc HỒ Chí Minh kết luận: “ Chúng ta phải đấu tranh cho tự do độc lập của các dân tộc khác như tranh đấu cho dân tộc ta vậy” (trong một cuộc nói chuyện với một người bạn khi đang còn ở Anh)

“ Giúp bạn là tự giúp mình” vì thắng lợi của mỗi nước sẽ góp phần vào thắng lợi chung của cách mạng thế giới

Người ra sức giúp đỡ cuộc cách mạng ở Trung quốc, Lào và Campuchia

II. Tư tưởng Hồ Chí Minh về cách mạng giải phóng dân tộc

1. Mục tiêu của cách mạng giải phóng dân tộc

a, Tính chất và nhiệm vụ của cách mạng ở thuộc địa

- Sự phân hóa của xã hội thuộc địa: nhiều giai cấp tầng lớp khác nhau nhưng đều có chung số phận là người dân mất nước
- Mâu thuẫn của xã hội thuộc địa: đế quốc thực dân với dân tộc bị áp bức, địa chủ phong kiến, tư sản với công nhân và nông dân....
- Đối tượng của cách mạng ở thuộc địa: Chủ nghĩa thực dân và tay sai phản động

Yêu cầu bức thiết của cách mạng thuộc địa: Độc lập dân tộc (Qđ của ptcs quốc tế: Vấn đề cơ bản của cách mạng thuộc địa là nông dân và tập trung nhấn mạnh đấu tranh giai cấp và vấn đề ruộng đất): “ Không có gì quý hơn độc lập tự do.” (Lời kêu gọi 1966)

- Tính chất và nhiệm vụ hàng đầu của cách mạng ở thuộc địa: là cuộc cách mạng dân tộc với nhiệm vụ giải phóng dân tộc:

“ Bọn cường quyền này bắt dân tộc kia làm nô lệ, như Pháp với An nam. Đến khi dân nô lệ ấy chịu không nổi nữa, tỉnh ngộ lên, đoàn kết lại, biết rằng thà chết được tự do hơn sống làm nô lệ, đồng tâm hiệp lực đánh đuổi tụi áp bức mình đi, ấy là dân tộc cách mệnh”

b) Mục tiêu của cách mạng giải phóng dân tộc

- Lật đổ ách thống trị của chủ nghĩa đế quốc giành độc lập dân tộc đưa lại chính quyền về tay nhân dân

“ Cuộc cách mạng Đông dương hiện tại không phải là một cuộc cách mạng tư sản dân quyền, cuộc cách mạng phải giải quyết 2 vấn đề: phản đế và điền địa nữa mà là cuộc cách mạng chỉ giải quyết một vấn đề cần kíp “dân tộc giải phóng”...

“”

2. Cách mạng giải phóng dân tộc muốn thắng lợi phải đi theo con đường cách mạng vô sản

a) Rút bài học từ sự thất bại của các con đường cứu nước trước đó

- Con đường cứu nước theo lập trường phong kiến:
- Con đường cứu nước theo lập trường tư sản: “đưa hổ cửa trước, rước beo cửa sau” “Xin pháp rủ lòng thương”
- Khủng hoảng về đường lối cứu nước: Những con đường cứu nước ấy không thể giải phóng được dân tộc và giai cấp

b) Cách mạng tư sản là không triệt để:

Nhận xét cách mạng tư sản Mỹ và Pháp: kết quả công nông vẫn bị bóc lột

- Cách mạng tư sản Mỹ: “ Mỹ tuy rằng cách mệnh thành công đã hơn 150 năm nay nhưng công nông vẫn cứ cực khổ, vẫn cứ lo tính cách mệnh lần thứ hai. Ấy là vì cách mệnh Mỹ là cách mệnh tư bản, mà cách mệnh tư bản là cách mệnh chưa đến nơi”

- Cách mạng tư sản Pháp: “ Cách mệnh Pháp cũng như cách mệnh Mỹ, nghĩa là cách mệnh tư bản, cách mệnh không đến nơi, tiếng là cộng hoà dân chủ, kỳ thực trong thì nó tước lục công nông, ngoài thì nó áp bức thuộc địa. Cách mệnh đã 4 lần rồi mà nay công nông Pháp hằng còn phải mưu cách mạng một lần nữa mới hòng thoát khỏi vòng áp bức”

Trong thế giới bây giờ chỉ có cách mệnh Nga là đã thành công, và thành công đến nơi[1], nghĩa là dân chúng được hưởng cái hạnh phúc tự do, bình đẳng thật, không phải tự do và bình đẳng giả dối như đế quốc chủ nghĩa Pháp khoe khoang bên An Nam. Cách mệnh Nga đã đuổi được vua, tư bản, địa chủ rồi, lại ra sức cho công, nông các nước và dân bị áp bức các thuộc địa[2] làm cách mệnh để đập đổ tất cả đế quốc chủ nghĩa và tư bản trong thế giới.

- Cách mệnh Nga dạy cho chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì phải dân chúng[3] (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất. Nói tóm lại là phải theo chủ nghĩa Mã Khắc Tư và Lênin.

■

[1] Thành công triệt để.

- [2] Lại ra sức giúp đỡ công nông các nước và nhân dân bị áp bức ở các thuộc địa.
- [3] Thì phải lấy dân chúng.

c) Con đường giải phóng dân tộc

- “Cả hai cuộc giải phóng giai cấp vô sản và dân tộc bị áp bức chỉ có thể là sự nghiệp của chủ nghĩa cộng sản và cách mạng thế giới”
- “Muốn cứu nước và giải phóng dân tộc không có con đường nào khác con đường cách mạng vô sản”
- “Chỉ có CNCS mới cứu nhân loại, đem lại cho mọi người không phân biệt chủng tộc và nguồn gốc sự tự do, bình đẳng, bác ái, đoàn kết no ấm trên quả đất, việc làm cho mọi người và vì mọi người, niềm vui, hoà bình và hạnh phúc”

3. Cách mạng giải phóng dân tộc trong thời đại mới phải do Đảng Cộng sản lãnh đạo

a) Cách mạng trước hết phải có Đảng

- “ cách mệnh phải hiểu phong trào thế giới, phải bày sách lược cho dân... Vậy nên sức cách mệnh phải tập trung, muốn tập trung phải có đảng cách mệnh”

“ Cách mệnh trước hết phải có gì? Trước hết phải có đảng, để trong thì vận động và tổ chức quần chúng ngoài thì liên lạc với các dân tộc bị áp bức và vô sản giai cấp mọi nơi. Đảng có vững thì cách mạng mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy” (Đường cách mệnh - 1927)

“Đảng sẽ dìu dắt giai cấp vô sản lãnh đạo cách mạng An nam đấu tranh nhằm giải phóng cho toàn thể anh chị em bị áp bức, bóc lột chúng ta...” (Lời kêu gọi - 1930)

Như vậy Đảng ra đời là để đáp ứng yêu cầu tổ chức và giác ngộ quần chúng, liên lạc với cách mạng thế giới

- Phải có cách làm đúng “ Khi quần chúng rộng rãi thừa nhận chính sách đúng đắn của Đảng, thì đảng mới giành được địa vị lãnh đạo

Từ khi đảng ra đời đã thể hiện rõ vai trò lãnh đạo của mình đối với cách mạng Việt nam bằng thực tiễn cách mạng cùng những thắng lợi vĩ đại...

b) Đảng Cộng sản Việt Nam là người lãnh đạo duy nhất

- Đảng mang bản chất giai cấp công nhân: Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt... bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mạng nhất là chủ nghĩa Lênin” – như vậy phải là đảng mác xít chân chính được xây dựng theo nguyên tắc đảng kiểu mới của Lênin, lấy CNMLN là nền tảng tư tưởng

Đảng của giai cấp công nhân, của nhân dân lao động và của dân tộc: “đảng là đội tiên phong của giai cấp vô sản” “Đảng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, nghĩa là những người thợ thuyền, dân cày và lao động trí óc kiên quyết nhất, trong sạch nhất, tận tâm tận lực phụng sự Tổ quốc và nhân dân”

4. Lực lượng của cách mạng giải phóng dân tộc bao gồm toàn dân tộc

a) Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng bị áp bức

“ Cách mạng là việc chung cả dân chúng chứ không phải việc một hai người”

“Để có cơ hội thắng lợi một cuộc khởi nghĩa vũ trang ở đông dương: 1- Phải có tính chất một cuộc khởi nghĩa quần chúng chứ không phải một cuộc nổi loạn. Cuộc khởi nghĩa được chuẩn bị trong quần chúng”

Nhận định trên của HỒ Chí Minh đã kế thừa truyền thống dân tộc và các tư tưởng thân dân của các nho sĩ. Người thường nhắc nhở: “ Dễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong”

HỒ Chí Minh đánh giá cao vai trò của quần chúng nhân dân coi đó là sức mạnh vĩ đại: “ Dân khí mạnh thì quân lính nào súng ống nào cũng không chống lại nổi”

“ Phải dựa vào dân, dựa chắc vào dân thì kẻ địch không thể nào tiêu diệt được’

b) Lực lượng của cách mạng giải phóng dân tộc

- Lực lượng toàn dân tộc: “ sĩ nông công thương đều nhất trí chống lại cường quyền”

“ Bất kể đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ, không chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc. Hễ ai là người Việt nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp để cứu tổ quốc. Ai có súng dùng súng. Ai có gươm dùng gươm, không có gươm thì dùng cuốc thuổng, gậy gộc. Ai cũng phải ra sức chống thực dân Pháp cứu nước”

- Động lực cách mạng “ công nông là người chủ cách mạng... Công nông là gốc cách mạng” vì công nhân, nông dân bị áp bức nặng nề nên “ lòng cách mệnh càng bền... công nông là tay không chân rời, nếu thua thì chỉ mất một cái kiếp khổ, nếu được thì được cả thế giới ”

- Bạn đồng minh của cách mạng: “Đảng phải hết sức liên lạc với tiểu tư sản, trí thức, trung nông, thanh niên, tân việt...để kéo họ đi theo phe vô sản giai cấp.” tuy nhiên phải rất cẩn thận, không khi nào nhượng một chút lợi ích gì của công nông mà đi vào đường thoả hiệp

“ học trò, nhà buôn nhỏ, điền chủ nhỏ cũng bị tư bản áp bức, song không cực khổ bằng công nông, ba hạng ấy chỉ là bầu bạn cách mệnh của công nông thôi”

“Còn đối với bọn phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư bản An nam mà chưa rõ mặt phản cách mạng thì phải lợi dụng, ít lâu mới làm cho họ đứng trung lập. Bộ phận nào đã ra mặt phản cách mạng (Đảng lập hiến...) thì phải đánh đổ”

5. Cách mạng giải phóng dân tộc cần được tiến hành chủ động, sáng tạo và có khả năng giành thắng lợi trước cách mạng vô sản ở chính quốc

a) Cách mạng giải phóng dân tộc cần được tiến hành chủ động, sáng tạo

- Sức sống của chủ nghĩa tư bản tập trung ở các thuộc địa

- Khả năng cách mạng to lớn của nhân dân các dân tộc thuộc địa: “ Sự áp bức và bóc lột vô nhân đạo của đế quốc Pháp đã làm cho đồng bào ta hiểu rằng có cách mạng thì sống, không có cách mạng thì chết. Chính vì vậy mà phong trào cách mạng ngày càng lớn mạnh...”

“ Sự tàn bạo của chủ nghĩa đế quốc đã chuẩn bị sẵn đất rồi. Chủ nghĩa xã hội chỉ còn phải làm cái việc là gieo hạt giống cho công cuộc giải phóng nữa mà thôi”

“ Tất cả sinh lực của CNTB quốc tế đều lấy ở các xứ thuộc địa. Đó là nơi CNTB lấy nguyên liệu cho các nhà máy của nó, nơi nó đầu tư, tiêu thụ hàng, mộ nhân công rẻ mạt cho đạo quân lao động của nó, nhất là tuyển những binh lính bản xứ cho các đạo quân phản cách mạng”

“ Nó dùng những người vô sản da trắng để chinh phục những người vô sản các thuộc địa. Sau đó nó lại tung những người vô sản thuộc địa này đi đánh vô sản ở những thuộc địa khác. Sau hết, nó dựa vào vô sản ở các thuộc địa để thống trị những người da trắng”

- Chủ nghĩa dân tộc là một động lực lớn ở các nước đang đấu tranh giành độc lập

- Công cuộc giải phóng nhân dân thuộc địa chỉ có thể thực hiện được bằng sự nỗ lực tự giải phóng: nhân dân các nước thuộc địa có thể “ chủ động đứng lên, đem sức ta mà tự giải phóng cho ta” “ Công cuộc giải phóng anh em chỉ có thể thực hiện bằng sự nỗ lực của anh em ”
(Sự giải phóng công nhân phải là sự nghiệp của bản thân GCCN - Mác)

(Tuyên ngôn của Hội liên hiệp thuộc địa 1921)

“ Muốn người ta giúp cho mình, thì trước mình phải tự giúp mình đã” (Đường cách mệnh)

b) Quan hệ của cách mạng thuộc địa với cách mạng vô sản ở chính quốc

- Cùng chống kẻ thù chung là chủ nghĩa đế quốc: “CNTB là một con đĩa có một vòi bám vào giai cấp vô sản ở chính quốc và một vòi khác bám vào giai cấp vô sản ở các thuộc địa” Cho nên “Nếu người ta muốn giết con vật ấy, người ta đồng thời cắt cả hai vòi. Nếu người ta chỉ cắt một vòi thôi, thì cái vòi kia vẫn tiếp tục hút máu của giai cấp vô sản; con vật vẫn tiếp tục sống và cái vòi bị cắt đứt lại sẽ mọc ra”

- Quan hệ bình đẳng với cách mạng vô sản: “Làm cho các dân tộc thuộc địa từ trước đến nay vẫn cách biệt nhau, hiểu biết nhau hơn và đoàn kết lại để đặt cơ sở cho một liên minh Phương đông tương lai, khối liên minh này sẽ là một trong những cái cánh của cách mạng vô sản”

- Cách mạng giải phóng dân tộc có thể giành thắng lợi trước.

+ Quan điểm của Lênin và QTCS: “ Việc giải phóng các thuộc địa chỉ có thể tiến hành với việc giải phóng giai cấp công nhân ở chính quốc” “ Công nhân và nông dân không chỉ ở Angiêri, Bắnggan, mà cả ở Ba tư hay Ácmêni chỉ có thể độc lập khi nào công nhân ở Anh và Pháp lật đổ chính phủ “Lôigiooc” và “ Clê măngxô” giành chính quyền về tay mình ”

+ HCM: “ Ngày mà hàng trăm triệu nhân dân châu á bị tàn sát và áp bức thức tỉnh để gạt bỏ sự bóc lột đê tiện của một bọn thực dân lòng tham không đáy, họ sẽ hình thành một lực lượng khổng lồ, và trong khi thủ tiêu một trong những điều kiện tồn tại của CNTB và CNĐQ, họ có thể giúp đỡ anh em mình ở Phương tây trong nhiệm vụ giải phóng hoàn toàn ”(Phong trào cộng sản quốc tế - Đông dương – 1924)

Nếu chỉ chủ trương làm cách mạng ở chính quốc chẳng khác nào đánh rắn đằng đuôi.

“ Cách mạng thuộc địa không những không phụ thuộc vào cách mạng vô sản ở chính quốc mà có thể giành thắng lợi trước”

Đây là luận điểm sáng tạo độc đáo của HCM trong quá trình vận dụng CNMLN vào điều kiện cụ thể của nước ta, vì trong thời đại của CNĐQ, sự áp bức bóc lột các dân tộc thuộc địa đã thức tỉnh tinh thần cách mạng của họ, tạo ra khả năng cách mạng to lớn

6. Cách mạng giải phóng dân tộc phải được tiến hành bằng con đường cách mạng bạo lực

a) Quan điểm về bạo lực cách mạng

- Tính tất yếu của con đường cách mạng bạo lực: “ Chế độ thực dân, tự bản thân nó đã là một hành động bạo lực của kẻ mạnh đối với kẻ yếu rồi” do vậy “ trong cuộc đấu tranh gian khổ chống kẻ thù của giai cấp và của dân tộc, cần dùng bạo lực cách mạng chống lại bạo lực phản cách mạng giành lấy chính quyền và bảo vệ chính quyền”

- Bạo lực cách mạng là bạo lực của quần chúng được giác ngộ

- Hình thức của bạo lực cách mạng: khởi nghĩa vũ trang kết hợp với đấu tranh chính trị

b) Tư tưởng bạo lực cách mạng gắn bó hữu cơ với tư tưởng nhân đạo và hòa bình

- Tận dụng mọi khả năng giải quyết xung đột bằng biện pháp hòa bình
- Phải tiến hành chiến tranh chỉ là giải pháp bắt buộc cuối cùng
- Khi tiến hành chiến tranh, vẫn tìm mọi cách vẫn hồi hòa bình

c) Hình thái bạo lực cách mạng

- Khởi nghĩa toàn dân
- Chiến tranh nhân dân
- Tiến hành khởi nghĩa từng phần rồi tiến lên tổng khởi nghĩa giành chính quyền

KẾT LUẬN

- Sáng tạo lý luận của HỒ Chí Minh về vấn đề dân tộc và cách mạng giải phóng dân tộc
  - + Nhận diện chính xác thực chất vấn đề dân tộc thuộc địa
  - + Tìm đúng con đường giải phóng các dân tộc thuộc địa
  - + Quan điểm về tính chủ động và khả năng giành thắng lợi trước của cách mạng giải phóng dân tộc
- Ý nghĩa của việc học tập.
  - + Thấy rõ vai trò to lớn, vĩ đại của HỒ Chí Minh trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc
  - + Nhận thức đúng sức mạnh của dân tộc, củng cố niềm tự hào, tự tôn dân tộc, từ đó có những đóng góp thiết thực, hiệu quả trong xây dựng, phát triển dân tộc giàu mạnh, phồn vinh.